

# **Nota no claimcompensatie en eenmalige tegemoetkoming in de schoolkosten van 12 tot en met 17-jarigen,**

## **Minimabeleid, gemeente Helmond, 2007**

|           |                                                                                                                            |          |
|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <b>1.</b> | <b>Inleiding.....</b>                                                                                                      | <b>2</b> |
| <b>2.</b> | <b>Aanleiding.....</b>                                                                                                     | <b>2</b> |
| <b>3.</b> | <b>De juridische basis.....</b>                                                                                            | <b>2</b> |
| <b>4.</b> | <b>Doelgroep(en).....</b>                                                                                                  | <b>3</b> |
| <b>5.</b> | <b>De voorziening.....</b>                                                                                                 | <b>4</b> |
| <b>6.</b> | <b>Uitvoering.....</b>                                                                                                     | <b>4</b> |
| <b>7.</b> | <b>Financiële paragraaf.....</b><br><b>Budget</b><br><b>Uitvoeringskosten</b><br><b>Uitwerking per mogelijke doelgroep</b> | <b>5</b> |
| <b>8.</b> | <b>Advies.....</b>                                                                                                         | <b>7</b> |
| <b>9.</b> | <b>Conclusie.....</b>                                                                                                      | <b>7</b> |

## **1. Inleiding**

Deze notitie is een uitwerking van eerder door de Gemeenteraad gemaakte keuzen. Er zijn een aantal budgetten bij elkaar gevoegd om de uitvoering van een stuk armoedebeleid in ieder geval incidenteel mogelijk te maken. Het wat, waarom en hoe wordt hierna uiteengezet.

## **2. Aanleiding**

De Gemeenteraad heeft op 6 februari 2007 een voorstel van de commissie Dams aangenomen. De commissie Dams had in de 'Kaderstelling Voorjaarsnota 2007' voorgesteld om een bedrag voor zorg/welzijn in het kader van armoedebestrijding te reserveren waarbij specifiek "compensatie van de no-claimkorting voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen tot 120% van het minimum" werd genoemd. De term 'compensatie van de no-claimkorting' slaat op de no-claimteruggaaf wanneer er een lager bedrag dan € 255 per persoon bij de ziektekostenverzekeraar is geclaimd, de verzekerde recht heeft op teruggave van dit bedrag als maximum. Genoemde doelgroep komt naar verwachting niet of nauwelijks in aanmerking voor teruggave.

Bovendien is in 2006 door het rijk een bedrag in het gemeentefonds gestort met als doel de reparatie van de koopkracht van mensen met lage inkomens. Daarnaast kende de Wet Werk en Bijstand (WWB) al de mogelijkheid tot het toekennen van bijzondere bijstand aan chronisch zieken, gehandicapten en ouderen. De achterliggende gedachte van deze categoriale bijzondere bijstand is dat mensen die langdurig in een uitzichtloze situatie verkeren met een inkomen op minimumniveau financieel ondersteund worden in bijvoorbeeld de aanschaf van duurzame (dure) gebruiksgoederen. De regeling is hierna de 'no claimcompensatie' te noemen.

## **3. De juridische basis**

Op 4 december 2006 heeft de Gemeenteraad van Helmond besloten om de Verordening Inkomensondersteunende Maatregelen voor Minima Helmond 2006, hierna: de verordening, en het daarbij behorend Besluit nadere regels vast te stellen. Met deze verordening is beoogd om een aantal afzonderlijk bestaande inkomensondersteunende regelingen voor minima te bundelen, het gaat dan om een expliciet genoemde collectieve vervoersvoorziening aan personen van 65 jaar of ouder en een bijdrage in de maaltijdenvoorziening voor hen die zelf niet in de bereiding van maaltijden kunnen voorzien.

Om uitvoering aan de compensatie van de no-claimkorting te kunnen geven is er een basis nodig op grond waarvan het besluit daadwerkelijk uitgevoerd kan worden. De verordening biedt een basis. De verordening gaat van twee kostensoorten uit. Artikel 5 van de verordening bepaalt dat het college nadere regels kan vaststellen voor bijdragen in eventueel nader te bepalen kostensoorten. Het betreft dan een besluit nadere regels betreffende de verordening.

#### 4. Doelgroep(en)

Door het leggen van de inkomensgrens bij het minimum inkomen ontstaat er een schisma tussen mensen met een minimum inkomen en mensen die enkele procenten meer verdienen en daardoor niet in aanmerking voor inkomensondersteunende maatregelen komen waardoor zij per saldo zelfs lagere inkomsten kunnen hebben dan eerstgenoemde groep. Om die reden is het wenselijk om het inkomenscriterium te versoepelen en op te trekken naar een hoger percentage van het minimum inkomen. Daarmee wordt een geleidelijker overgang naar hogere inkomens gecreëerd.

\* De commissie Dams heeft inzake de no claimcompensatie voorgesteld om bij de bepaling van de doelgroep een inkomensgrens van 120% van het minimum inkomen te hanteren.

\* Alle bestaande miniregelingen gaan van doelgroepen met een minimum inkomen tot 110% uit.

De beschikbare informatie over de aantallen personen met een minimum inkomen en daarboven zijn op 110% ingericht. De consequentie van het hanteren van 120% van het minimum inkomen ten opzichte van de 110% grens is dat de uitvoeringskosten onevenredig groot worden. Doordat daarnaast de doelgroep behoorlijk verbreed wordt leidt dat tot een substantieel lagere tegemoetkoming per persoon. Het beschikbare bedrag is daardoor weinig substantieel en niet effectief meer.

Wij stellen dan ook voor te kiezen voor de keuze op de doelgroep van personen met een minimum inkomen tot 110% (e.e.a. is nader inzichtelijk gemaakt in paragraaf 7) Binnen die grote doelgroep kan wederom een keuze gemaakt worden of die hele doelgroep in aanmerking genomen wordt of dat deze doelgroep verder beperkt wordt met het oog op het beschikbaar zijn van een substantieel bedrag dat per persoon toegekend kan worden.

De commissie Dams spreekt specifiek van chronisch zieken, gehandicapten en ouderen. Deze mogelijke doelgroep kan met een andere doelgroep binnen de eerstgenoemde doelgroep uitgebreid worden: gelet op het kostenpatroon van ouders met schoolgaande kinderen in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar stellen wij voor de regeling met deze groep uit te breiden. Gezien de beschikbare middelen is het mogelijk een eenmalige regeling voor ouders met schoolgaande kinderen en een minimum inkomen te treffen. De groep kinderen die de meeste (school)kosten met zich meebrengen is de groep van 12 tot en met 17 jarigen waardoor het logisch lijkt om ook ten aanzien van die doelgroep een tegemoetkoming in het leven te roepen: 'Eenmalige tegemoetkoming in de schoolkosten'.

Op grond van beschikbare gegevens kan een aanname gedaan worden van voor de maximale hoogte van de voorziening die per persoon verstrekt kan worden. De hier genoemde en gehanteerde gegevens zijn afkomstig van de afdeling Stafafdeling Beleidsondersteuning, Beleidscoördinatie en Statistiek en dateren van juli 2007 met een actualisatie in de vorm van een vergelijking met de Gemeentelijke Basis Administratie d.d. 17 september 2007 en de minimascan van Stimulansz. De aantallen zijn op basis van personen.

\* Aantal individuele personen met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum: 6676;

- \* binnen dat aantal bedraagt het aantal chronisch zieken, gehandicapten en ouderen: 3350, af te ronden op 3500;
- \* aantal kinderen in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar van ouders met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum: 687 af te ronden op 700;
- \* het aantal chronisch zieken, gehandicapten en ouderen met een minimum inkomen tot 120% van het sociaal minimum en kinderen in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar van ouders met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum: 6800;

In de afgeronde aantallen zit een gedeeltelijke aanname in verband met een aantal mensen dat nog niet bekend is maar wel tot de doelgroep behoort en wellicht via publicaties bereikt kan worden. Aan deze groep kan niet ambtshalve een tegemoetkoming toegekend worden, waarover in paragraaf 6 meer.

Concluderend ten aanzien van de doelgroepen kunnen de volgende doelgroepen als keuzemogelijkheid gedefinieerd worden:

**A.** chronisch zieken, gehandicapten en ouderen met een minimum inkomen tot 120% en ouders met schoolgaande kinderen in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar.

**B.** chronisch zieken, gehandicapten en ouderen met een minimum inkomen tot 110% en ouders met schoolgaande kinderen in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar.

## 5. De voorziening

De voorziening is een inkomensondersteunende maatregel die uit een eenmalig geldbedrag bestaat dat over 2007 toegekend kan worden. Op grond van de verordening kan de voorziening in beginsel, nadat daartoe een aanvraag is gedaan, toegekend worden.

Die toekenning wordt aan personen gedaan. In geval van een tegemoetkoming voor kinderen wordt de bijdrage aan de ouder(s) toegekend.

## 6. De uitvoering

Om van het beschikbare budget een zo groot mogelijk gedeelte bij de doelgroep te laten komen is het van belang de uitvoering zo eenvoudig mogelijk te laten verlopen. Door het karakter van deze voorziening is het ook mogelijk om de uitvoering eenvoudig te laten verlopen.

Bij de uitvoering van de no claimcompensatie en de eenmalige tegemoetkoming in de schoolkosten kunnen twee categorieën onderscheiden worden.

1. De mensen waarvan bekend is dat zij aan de voorwaarden voldoen: aan hen kan ambtshalve toegekend worden. Deze categorie hoeft geen aanvraag te doen;
2. Overig; deze beduidend kleinere categorie moet wel een aanvraag doen. Om dat te bewerkstelligen moet deze groep via bestandsvergelijking aangeschreven worden en via de media uitgenodigd een aanvraag te doen.

In het geval van de categorie die een aanvraag kan doen dient de aanvraag beoordeeld te worden op:

- \* of de aanvrager tot de doelgroep behoort, in geval van chronisch zieken, gehandicapten en ouderen;
- \* de hoogte van het netto maandinkomen;
- \* of de aanvrager daarnaast schoolgaande kinderen in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar heeft.

Een vermogenstoets kan achterwege blijven omdat het beoordelen of het vermogen wel of niet binnen een vermogensgrens waarschijnlijk slechts enkelen buiten de voorziening zal houden terwijl het naar verhouding relatief veel (extra) uitvoeringskosten met zich mee zal brengen.

In alle gevallen waar het tot een toekenning komt hoeft geen rapportage gemaakt te worden. Daar waar het tot een afwijzing komt moet er wel gerapporteerd worden en een beschikking verstuurd worden.

De rapportage en de beschikking worden zo veel mogelijk gestandaardiseerd zodat het rapporteren en het beschikking schrijven zo weinig mogelijk tijd kost.

Voor het mogelijk maken van de uitvoering heeft de verordening niet aangepast te worden. Artikel 2 lid 1 sub c van de verordening bepaalt dat het college een bijdrage kan verstrekken in de vorm van bijdragen in kostensoorten zoals eventueel door het college nader bepaald in het Besluit nadere regels verordening. Het besluit kan met de kostensoort van de no claimcompensatie en de eenmalige tegemoetkoming in de schoolkosten uitgebreid worden.

## **7. Financiële paragraaf**

### **Budget**

Voor de no claimcompensatie en voor de eenmalige tegemoetkoming in de schoolkosten is voor 2007 een bedrag van **€ 517.000** beschikbaar. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

€ 128.000, reservering als gevolg van het raadsbesluit 6 februari 2007. Dit bedrag staat voor 2008 gereserveerd maar de Gemeenteraad heeft in september beslist dat dit bedrag al in 2007 aangewend kan worden;

€ 148.000, bijzondere bijstand voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen, dit bedrag staat voor 2007 gereserveerd;

€ 224.500, zijnde extra middelen voor de reparatie koopkracht lage inkomens, dit bedrag was aanvankelijk voor 2006 gereserveerd maar is naar 2007 doorgeschoven;

€ 16.500, zijnde de besparing op het budget chronisch zieken, gehandicapten en ouderen doordat de invoering van de Collectieve Aanvullende Verzekering van 1 oktober 2007 naar 1 januari 2008 verschuift.

De compensatie en de tegemoetkoming kunnen a) ambtshalve en b) op aanvraag toegekend worden. Het gaat om een eenmalige compensatie voor het jaar 2007.

## **Uitvoeringskosten**

De uitvoeringskosten moeten van dit budget afgetrokken worden. De hierna volgende berekening gaat van het aantal personen met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum uit.

### **Uitwerking per doelgroep**

**A.** No claimcompensatie voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen met een inkomen tot 120% van het minimum inkomen en eenmalige tegemoetkoming in de schoolkosten voor ouders met schoolgaande kinderen van 12 tot en met 17 jaar

|                                               |   |           |
|-----------------------------------------------|---|-----------|
| Het gaat om een personenbestand van           | : | 6800      |
| Applicatie- en beleidskosten                  | : | € 21.500  |
| Overige uitvoeringskosten no claimcompensatie | : | € 201.875 |

Toelichting:

- de gemiddelde behandeltijd omvat het selecteren, beoordelen en betaalbaar stellen en is op ervaringsgegevens van MOeD gebaseerd;
- van de 6800 zijn 3450 personen een aanname, wat betekent dat zij volledig beoordeeld en gerapporteerd moeten worden;
- voor ouders met schoolgaande kinderen die in de doelgroep vallen is voor één persoon extra de tegemoetkoming beschikbaar;
- er is van de kosten van de uitvoering door ingehuurde krachten uitgegaan omdat die kosten het hoogst zijn, zodat deze kosten mogelijkerwijs lager kunnen uitvallen.

Op grond van deze kosten is er voor de no claimcompensatie voor **chronisch zieken, gehandicapten en ouderen respectievelijk voor ouders met schoolgaande kinderen met een inkomen tot 120% van het minimum inkomen** een bedrag van **€ 43** beschikbaar.

**B.** No claimcompensatie voor alleen chronisch zieken, gehandicapten en ouderen met een inkomen tot 110% van het minimum inkomen en eenmalige tegemoetkoming in de schoolkosten voor ouders met schoolgaande kinderen van 12 tot en met 17 jaar

|                                                                                          |   |          |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---|----------|
| Het gaat om een personenbestand van                                                      | : | 4200     |
| Applicatie- en beleidskosten                                                             | : | € 21.500 |
| Overige uitvoeringskosten no claimcompensatie chronisch zieken, gehandicapten en ouderen | : | € 47.750 |

Op grond van deze kosten is er voor de no claimcompensatie en eenmalige tegemoetkoming in de schoolkosten voor **chronisch zieken, gehandicapten en ouderen respectievelijk voor ouders met schoolgaande kinderen met een inkomen tot 110% van het minimum** een bedrag van **€ 106** beschikbaar.

Toelichting:

- de gemiddelde behandeltijd omvat het kenbaar maken (publiceren, aanschrijven), postkamer, beoordelen, rapporteren, beschikking opstellen en versturen en betaalbaar stellen en is op ervaringsgegevens van MOeD gebaseerd.

- van de 3500 zijn 150 personen een aanname wel in aanmerking te komen maar wel volledig beoordeeld en gerapporteerd te moeten worden. De behandeltijd is in die gevallen beduidend langer maar zijn in de gemiddelde behandeltijd verdisconteerd.
- het aantal mensen bedraagt 3500 en 700 kinderen.
- voor ouders met schoolgaande kinderen die in de doelgroep vallen is per huishouden (gezin) voor maximaal één kind de extra tegemoetkoming beschikbaar;
- er is van de kosten van de uitvoering door ingehuurde krachten uitgegaan omdat die kosten het hoogst zijn, zodat deze kosten mogelijkerwijs lager kunnen uitvallen.

## **8. Gevraagd advies**

Vertegenwoordigers van de Seniorenraad, het Gehandicapten Overleg Helmond en Cliëntenraad hebben ten aanzien van deze nota een positief advies uitgebracht.

## **9. Conclusie**

Aan de doelgroep chronisch zieken, gehandicapten en ouderen en ouders met schoolgaande kinderen in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar kan geen substantiële tegemoetkoming verstrekt indien er van een inkomen tot 120% van het minimum inkomen uit gegaan wordt. De onevenredig hoge uitvoeringskosten en de grotere doelgroep zijn daarvan de oorzaken. Wanneer de doelgroep tot personen met een inkomen tot 110% van het minimum beperkt wordt blijft er een substantieel bedrag over. Daarom verdient het aanbeveling om de no claimcompensatie voor de groep chronisch zieken, gehandicapten en ouderen toe te kennen en daarnaast de eenmalige tegemoetkoming in de schoolkosten aan ouders met een minimum inkomen en schoolgaande kinderen toe te kennen. Als inkomensgrens geldt dan 110% van het minimum inkomen. De compensatie en de eventuele tegemoetkoming dienen voor het hele bedrag aan personen uitgekeerd te worden. In geval van schoolgaande kinderen met een leeftijd van 12 tot en met 17 jaar kan de tegemoetkoming per huishouden verstrekt worden. De uitvoering dient zo veel mogelijk in 2007 plaats te vinden.